

Mimoně

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Česká Lípa

Nadmořská výška: 280 m n. m.

Počet obyvatel: 6 320

Adresa URL: www.mestomimon.cz

Okres: Česká Lípa

GPS souřadnice: 50.655668N, 14.724856E

První pís. zmínka: 1352 (669 let)

PSČ: 471 24

Památky a zajímavosti Mimoně

Farní kostel sv. Petra a Pavla, dnešní dominanta města, je zasvěcen sv. Petru a Pavlu a jáhnům sv. Agapitovi a sv. Jiřímu, jejichž ostatky jsou zde uloženy. Nachází se na místě původního kostela ze 12. století.

Stavebně byl obnoven do barokního slohu v letech 1661-1663 italským stavitelem Guiliem Broggiem (podle jedné z teorií se na stavbě podílel i Santino Bossi). Věž kostela byla postavena v r. 1674 a s kostelem spojena až po požáru města. Z původních 5 barokních hranolových kaplí okolo kostela, vystavěných v letech 1672-1675, se dochovala pouze pátá uprostřed jižní strany (kdysi sloužila jako márnice). Fara u kostela je z roku 1678. V okolí kostela se nachází několik barokních soch.

Další významnou památkou je areál Božího hrobu v Lužické ulici. R. 1651 koupil tehdejší statky Mimoně a Děvín Jan Putz z Adlersturnu, císařský rada dvorní komory s erbovním nadáním a rytířským stavem rodu. Ten (podle zápisu mimoňského historika Josefa Tilleho z jeho Kroniky města Mimoně, vydané roku 1905), cestoval v roce 1625 do Říma a odtud dál do Jeruzaléma, kde vyhledal místa utrpení a smrti Ježíše Krista, posvátná všem křesťanům. Přitom vznikla myšlenka vybudovat pro poučení věřícím kopii Božího hrobu i ve své vlasti. O svědomitosti zápisů svědčí okolnost, že když po návratu zjistil, že mu chybí rozměr vchodu ke Kristovu hrobu a míry kamene, kterým je nutno hrob zakrýt, navzdory těžkostem a námaze, které taková cesta tehdy představovala, vydal se do Jeruzaléma podruhé, aby všechno ještě jednou zakreslil. Při návratu na této druhé cestě z Jeruzaléma nebezpečně onemocněl a musel pak ležet půl roku v Římě. Po uzdravení se vrátil přes Loreto do Vídně. Ve střední Evropě stále ještě trvala nekonečná třicetiletá válka a nebylo možné plánovanou stavbu uskutečnit. R. 1655 bylo pro stavbu vybráno místo Na pískách vedle zříceniny kostela sv. Kříže a když r. 1660 Jan Putz umíral, musel mu nejstarší syn Jan František Edmund u smrtelné postele slíbit, že kapli Sv. hrobu v Mimoně postaví. Stavbu započal r. 1665 významný stavitel Giulio Broggio a dokončil r. 1667. O rok později byla slavnostně vysvěcena.

Vedle Božího hrobu se nachází dům č. p. 101 V lukách (původně špitál). Postavit ho dal r. 1679 Jan Ignác Dominik Putz, protože už nevyhovoval starý špitál u kostela Nejsvětější trojice z r. 1400 nedaleko dnešního kina. V letech 1964 -1992 zde byla městská lidová knihovna. Připravuje se jeho rekonstrukce a přestavba na Městské muzeum.

Zámecký park byl původně bažantnice s hájovnou. Generální opravu a rozšíření zahájil František de Paula z Hartigů. Park byl několikrát ještě rozšiřován. Zde stával nad pramenem pomník básníkovi Horatiovi a malý altánek. Další rekonstrukce parku začata v r. 1998. Brány do parku vedou od Zámeckého i Poštovního mostu. Uvnitř parku se nachází rybník s ostrůvkem. Pozůstatky prameniště z r. 1785 - jsou

kopie pramenu Géronstere v lázních Spaa v Belgii, kde se František de Paula z Hartigů léčil. Pramen jako takový je sice o kus dál, ale zde vyvěral.

Sochy ve městě jsou převážně barokní. Nejvíce jich je zasvěceno Janu Nepomuckému (jedna na Poštovním mostě, jedna u Písečného mostu a další u kostela). Významný je i opravený sloup Nanebevzetí Panny Marie na náměstí 1. Máje, sousoší Neposkvrněného početí Panny Marie (Immaculata) u hotelu Beseda či sousoší Getsemanská zahrada v Březinově ulici.

Pěkné zákoutí tvoří bývalé užitkové sklepy pod Kostelním vrchem. Díky práci dobrovolníků z řad občanů a občanských sdružení a za přispění různých grantů byly do parkové podoby upraveny Křížový vršek, vrch kalvárie a okolí kostela sv. Petra a Pavla. Ze starých staveb města zůstala jen část. Roku 1806 postihl město zhoubný požár, popelem lehlo 283 domů vnitřního města. Byl vydán zákaz staveb ze dřeva, dřevěné domy v Lužické ulici i jinde jsou tedy z doby před rokem 1800. Uvnitř města jsou zachovány některé pozoruhodné fasády domů z 19. století. Zbytky původní tvrze v oblasti statku na jižním okraji města zničilo bombardování 8. května 1945. Radnice z roku 1655 na náměstí sloužila po 2. světové válce pozemkovým knihám, potom hudební škole a konečně státnímu statku a pionýrům. Postupně zchátrala a byla odstřelena v roce 1986. Zámek na náměstí postavili r. 1570 Bibrštejnové, ve výstavbě pokračovali Putzové a Hartigové. Po roce 1945 ve správě armády podlehl zkáze a byl odstřelen roku 1985. Pivovar z roku 1666 byl po 1. svět. válce zrušen a na jeho místě postaveno kino "Ralsko" (dnešní Dům kultury Ralsko).

Hrad Ralsko patří k nejstarším severočeským gotickým hradům. Některé zdroje ho uvádějí jako románský a jeho základy kladou do 12. stol. Tyčí se na jednom z kuželovitých vrcholů sopečného původu Ralské pahorkatiny ve výšce 696 m n. m. Prvním skutečně doloženým majitelem je šlechtic Heřman z Ralska z rodu Markvarticů. V r. 1377 získal Ralsko jako dědický podíl Jan z Vartemberka a jeho rod spravoval mimoňské i strážské panství do r. 1500. Janů z Vartemberka bylo několik. Jeden z nich - Jan Chudoba z Vartemberka na Ralsku, zprvu Husův přítel a později člen katolického spolku lužických měst se později opět ve víře obrátil. Jeho syn Jan, řečený Ralsko, mezitím slíbil Lužičanům pomoc při dobytí hradu Grabštejna. Vyslané vojsko však bylo zajato. Rozzuření Žitavští na Ralsku Jana zajali a nechali popravit. Tehdy Jan starší na Žitavské zcela zanevřel a rozpoutala se vleklá válka mezi Vartemberky a Lužicí. Majitelé se opět střídali. Ani další Jan z Vartemberka neměl dobrou pověst. Hrad používal jako sídlo svých loupeživých rytířů a Žitavským působil nemalé škody. Ti se hradu zmocnili Istí r. 1468, osádku pobili a hrad na nějaký čas obsadili. Někdejší vartemberské sídlo se rozpadalo a chátralo. Majitelé dávali přednost jiným sídlům a pohodlnějším zámkům. Někdy se zde razily falešné mince, což dalo vzniknout pověsti o ukrytém pokladu. R. 1505 koupil panství ralské i mimoňské Oldřich z Bieberštejna. Na náměstí v Mimoně si vystavěl jeho syn Karel nové panské sídlo a hrad začal být uváděn jako pustý. Podle jedné pověsti zde má spát vojsko podobně jako v Blaníku. Dnes se k jeho ruinám snadno dostanete po červené turistické značce buď z Mimoně přes Vranov, nebo z Novin pod Ralskem. Z vrcholu je překrásný výhled do kraje.

